

ارتقا کیفیت منظر جمعی مجتمع‌های مسکونی با رویکرد اکولوژیک

حمید پورمعینی^{۱*}، سعید شفیعی^۲، آنا صالحی^۳، فریال احمدی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری گرایش معماری منظر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

۲- استادیار تمام وقت دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

۳- فارغ التحصیل کارشناسی مهندسی معماری موسسه آموزش عالی هنر رسام

۴- استادیار و عضو هیات علمی دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران

خلاصه

امروزه با روند رو به رشد جمعیت شهرها و افت کیفیت محیط زیست شهری، نیاز به فضای سبز شهری به عنوان یک کالبد معماری و محیطی دارای فاکتورهای روانشناختی و فیزیولوژیکی برای انسان، بیش از پیش احساس می شود. علاوه بر این، روند فزاینده مصرف انرژی های تجدید ناپذیر مانند سوخت های فسیلی و آلودگی محیط زیست و تخریب جنگل ها در دهه های اخیر باعث ایجاد نظریه ها و روش هایی جدید از سوی طراحان و معماران گردیده تا بتوانند با استفاده از انرژی های تجدید پذیر مانند انرژی خورشید، انرژی باد و انرژی زمین گرمایی سیر نزولی مصرف انرژی را کاهش دهند. طراحان معماری و منظر در اروپا درست زمانی به معماری اکولوژی، پایدار و معماری سبز روی آوردند که با خطر از دست رفتن زیست بوم ها، اتمام انرژی های فسیلی و افزایش قیمت آنها در کشور های خاورمیانه مواجه شدند. از این زمان به بعد یعنی از دهه ۷۰ میلادی تا به امروز این مباحث به اصلی ترین دغدغه معماران مبدل شدند که جایگاه ویژه ای در تصمیمات و طرح های معماری دارند. دغدغه معماری اکولوژیک بازبایی هویت و آسایش از دست رفته انسان های عصر حاضر است که به دنبال تخریب محیط زیست، گرم شدن زمین، آلودگی هوا و منابع آبی و خاکی و غیره شکل گرفته ؛ ازین رو در پی آن است که نه تنها اثرات منفی آلاینده های محیط زیست را بر سلامت انسان کاهش دهد بلکه در پی ایجاد تعاملی مثبت و سازنده بین محیط طبیعی و انسانهاست. روش تحقیق مورد استفاده در این مقاله، توصیفی-تحلیلی در بستر مطالعات کتابخانه ای می باشد. این پژوهش پس از مرور و بررسی ادبیات علمی مباحث رویکرد اکولوژیک، منظر جمعی، فضاهای عمومی، تعاملات اجتماعی و فضاهای باز ساکنان مجتمع های مسکونی به ارایه راهکارهای اکولوژیک منطقه ای و اصول و روش های طراحی مناظر جمعی می پردازد.

کلمات کلیدی: منظر جمعی، رویکرد اکولوژیک، مجتمع مسکونی

۱. مقدمه

هدف از پژوهش حاضر مطالعه عوامل و تعاریف معماری اکولوژیک و معماری سبز در مبحث منظر و رابطه آنها با تعاملات اجتماعی و آسایش انسان در مجتمع های مسکونی و همچنین رهیافت هایی مانند حفاظت از محیط زیست، صرفه جویی در انرژی، ترمیم اکوسیستم ها، همزیستی میان سیستم های مصنوع و طبیعی در زمینه طراحی اکولوژیک است.